

Fuglsang (DKP):

Kommunisterne hører til dem, som finder dette radikale forslag mere efter vores smag end det forudgående, og overensstemmende hermed vil vi være med til at fremme det. Det er sådan set ret typisk, at desto længere man står til venstre her i salen, desto mere sympati synes der at være for dette forslag om køb og salg, sammenlægning m. v. af jord, og desto længere man står til højre, desto mere vil man give frie hænder til den slags ting.

Jeg skal ikke sige så forfærdelig meget, fordi forslaget er en genfremsættelse fra sidste år, hvilket imidlertid hverken gør det ringere eller mindre betydningsfuldt. Jeg er glad for den smidige formulering, det har, for det giver vel netop en hel del at tale om i udvalget, og jeg mener, at dette forslag fortjener en alvorlig og dybtgående udvalgsbehandling. Det er da udmærket, at en hel del af tingene allerede er draget frem i den betænkning, som vi har fået, men de tager jo ikke skade af, at der bliver arbejdet videre med dem.

Jeg føler mig stort set dækket ind i den argumentation, som findes i bemærkningerne til forslaget. Hvad angår spørgsmålet om fare eller ikke fare for koncentration af jord, ligger der i de nøgne tal, vi har at bygge på, og som altså dels kan læses i PP II, dels falder så temmelig sammen med det, som ligger i Mansholtplanen, at antallet af landbrugsejendomme i løbet af 15 år er faldet fra ca. 200.000 til 125.000. Og det, man styrer mod, er vel stort set en yderligere halvering. Hvis ikke det er udtryk for en vis koncentration, ved jeg faktisk ikke, hvad det er.

Hvad angår spørgsmålet om landbrugets konkurrenceevne og de frie muligheder for at erhverve landbrug, må jeg påpege, at der jo ikke er lige muligheder, hvis man giver samme adgang til at købe landbrug for folk inden for andre erhverv, som har andre indtægter, måske indtægter, de kan bruge skattemæssigt, og så de landmænd, der skal leve af det. Jeg synes netop, der er mange ting i tiden, som faktisk gør det nødvendigt at gennemføre det, man kalder stramninger, og som jeg kan se de radikale styrer henimod.

Arne Bjerregaard (KrF):

Dette forslags intentioner forudsætter vel, at man stiller sig selv det spørgsmål, hvad vi ønsker af fremtidens landbrug. Det må besvares, for at man kan tage stilling til, om dette be-

slutningsforslag indeholder relevante forslag til ændringer af den gældende lovgivning. Er målsætningen den størst mulige produktion og den størst mulige forædlede produktion pr. arealenhed, kan man ikke umiddelbart på grundlag af statistikker fremsætte et forslag, som ved en begrænsning i den nugældende lovgivning fremmer den animalske produktion. Det viser sig klart, at det ikke er sådan, at den animalske produktion er des større, des mindre ejendommene er. Undertiden kan en mindstestørrelse sådan set hindre en maksimal udnyttelse i fremtidens landbrug.

Men man kan også se det fra en anden side: hvis det ikke er den produktionsmæssige målsætning, man ønsker, men blot bæredygtige enheder, hvor en familie har mulighed for at klare arbejdet selv og få det daglige brød, vil det være rimeligt at foretage en skærpelse af de nugældende regler som skitseret i dette forslag til folketingsbeslutning.

Men hvis man ønsker det, må man også tage i betragtning eller i hvert fald ikke glemme, at det med den almindelige samfundsudvikling med arbejdstidsnedsættelse, 5 dages uge osv. kan være urimeligt at fastholde begrebet familiebrug, for hvis et familiebrug skal fastholde en varieret eller i alt fald sammensat animalsk produktion, har denne familie ikke mulighed for at få en fortjeneste på de samme arbejdsvilkår som de øvrige borgere i samfundet. Derfor følger, at hvis man vælger en begrænsning i brugsstørrelsen til det, man kalder familiebrug, må man erkende, at man forlanger, at en vis gruppe i dette samfund ikke skal have 29 kr. i timen, men måske 15–20 kr. i timen. Måske kan de få den samme indtægt, men kun ved en højere arbejdsindsats. Det kan vi selvfølgelig ændre på andre måder, f. eks. ved at nedsætte renteniveauet – hvordan man så vil finde ud af det – ved større etableringstilskud, mindre skatter osv. Derigennem kan man selvfølgelig give dem en indtjening, som er rimelig i forhold til andre, med en rimelig arbejdsindsats. Men gør man ikke det, er det et spørgsmål, om man i grunden kan forsvare at forlange, at næste generation skal lade sig nøje med en indtjening, som er mindre end indtjeningen i det øvrige samfund.

Endelig kan man også spørge, om en forøgelse af den animalske produktion – det er jo det, der hele tiden sigtes på, og det er vel også det, der er vores målsætning inden for landbruget – overhovedet har noget med jor-